

„ВЕЧЕРНА ПОЩА“

ГОТЪМЪ ВЪЖДЕВЕНЪ ВЪСТНИКЪ
за полетика, литература, економика и индустрия

АБОНАМЕНТИ:

	за година	6 мѣсеца	3 мѣсеца
за България и Сърбия:	24 лева	12 лева	6 лева.
за странство:	40 лева	20 лева	10 лева.

АБОНАМЕНТИТЪ ПОЧВАТЪ ОТЪ 1 и 15 НА МЪСЕЦА

За отдѣлни абонаменти на „Илюстрована Вечерна Поща“
се плаща за България и Сърбия 5 лева годишно,
за странство — 8 лева годишно.

ВДИНЪ БРОЙ 10 СТОТИНКИ.

Вечерна Поща

Le Courrier du Soir. — Abendpost.

Телефонъ 122,2.

— Sofia — Bulgarie —

Téléphon 122,2.

„БАЛКАНСКА АГЕНЦИЯ“

за публикации, разни свѣдения, фабрични марки, патенти и пр.
Булевардъ Дондуковъ, № 46, София.
има изключителното право да събира обявления и реклами
за „Вечерна Поща“.

За обявления се плаща:

за I стр. 1 левъ на редъ; на II и III, слѣдъ хрониката, 2.50 л.
на редъ и на IV стр. по 30 ст. на редъ.

Еднакъ редъ има 4 сантиметра и се смѣта отъ корпусъ 8.

Малкитѣ обявления отъ 20 думи 50 ст.; 3-кратно — 1 левъ.

ВСИЧКО ВЪ ПРѢДПЛАТА.

Всичко що се отнася до вѣстника се адресира до
г-на Директора на в. „Вечерна Поща, Бул. Дондуковъ № 46.

РЪКОПИСИ НЕ СЕ ВРЪЩАТЪ.

Les annonces sont reçues exclusivement à l'Agence Balkanique, B-d Dondoukoff, 46. — Sofia.

ANNONCES à la 1-ère page 1 f. la ligne; à la IV-ème 30 cts.; la ligne 4 cm.; à la III-ème, après la chronique, 2 f.50 cts. la ligne.
ABONNEMENTS: pour l'Etranger 40 fcs, par an; six mois — 20 fcs.; trois mois — 10 fcs. Les abonnements commencent le 1 et le 15 du mois.

Новитѣ изявления по Македонския въпросъ.

Ебинъ генералъ. — Ние за Македвния никаква война нѣма да водимъ.

Единъ социалистически лидеръ. — Ний трѣбва да се биемъ съ Турция.

Широкитѣ социалисти и македонския въпросъ

Широкитѣ социалисти сж имали доброто вдѣхновение да поставятъ на дневенъ редъ въ своя конгресъ и македонския въпросъ. Подобно на онази птица въ пустинята, която си крие главата въ пѣсъка за да не вижда какъ се приближава вихъра, нашитѣ социалисти не щѣха до скоро да знаятъ, че сѣществува единъ македонски въпросъ, макаръ да бѣ ясно отдавна, че тоя въпросъ упражнява рѣшающе дѣйствие върху нашия политически животъ и напѣтва самитѣ сѣдбини на нашата държава. Гр. Василевъ показа едно забѣлѣжително чувство на политически тактъ и едно положително схващание на общественото развитие на България, когато прѣвъ въ своята срѣда той показа живъ интересъ къмъ разрѣшението на македонския въпросъ. И една голѣма заслуга е, дѣто, ако не съ силата на своитѣ аргументи — които сж много чужди още, и главно още много *нови* за една идейна срѣда, навикнала да мисли по шаблони — то поне съ шума на своята агитация, тукъ и въ провинцията, той принуди партията си да подвергне на общи разисквания въпроса за участието на България въ разрѣшението на македонския въпросъ.

Тия разисквания още не сж свършени; тѣ ще-продължаватъ и днесъ, а може би и утрѣ. Отъ краткия отчетъ, който на-

шия вѣстникъ обнародва вчера, се вижда колко мжгляво и далечно се показва на нашитѣ широки социалисти всичко това: реформено дѣло, дѣйствие на европейскитѣ сили, подбудителни причини за разрѣшението на македонския въпросъ, инертнитѣ сили, прѣпятствующи за това разрѣшение, въобще сичкитѣ тия реални условия, при които е сложена македонската проблема. Освѣнъ Григоръ Василевъ, който знае добрѣ условията на въпроса вѣтрѣ въ Македония и неговата международна обстановка, другитѣ оратори сж показали пълно невѣдѣние относително момента на развитие, въ които се намира македонския въпросъ и шансоветѣ за да бжде той разрѣшенъ въ духа на българскитѣ искания за автономно управление. Само нѣколко хвърчащи фрази, нѣколко неопрѣдѣлени думи, съ които доктринално се заявява, че Европа ще разрѣши македонския въпросъ: никой отъ тия господа не е подозиралъ, че Европа нито желала да се залавя за разрѣшението на македонския въпросъ, нито има осязетеленъ интересъ да се нагърби съ такава мисия — ако самото население въ Македония, или Княжеството не създадатъ за великитѣ сили *фактическа необходимостъ*, щото да се усили европейското дѣйствие въ Македония. Европа не ще да знае, дали въ Македония има условия за нашето

национално развитие и въобще възможност за човешки живот: за нея е достатъчно да има там *мир*. Задачата която Европа прѣслѣдва сега въ тая областъ, е да *умиротвори* Македония, а не да разрешава македонския въпрос. Може тоя миръ да бѣде за частъ, българитѣ, убийственъ, това не я трѣвожи. Ако искаме ний, щото тоя трагиченъ миръ въ Македония да го обрѣнемъ въ едно спокойно положение, гарантирано отъ закони и поставено подъ европейски надзоръ, трѣба самитѣ ний съ свои сръдства, съ свои жертви, на свой рискъ, да принудимъ Европа да вземе мѣрки за едно коренно рѣшение на македонския въпросъ.

До това заключение сж дошли тукъ и въ Европа всички хора, свѣдуци по въпроса за сѣдбата на Македония. Въ такъвъ духъ е говорилъ и Гр. Василевъ на своята партия. Другаритѣ му обаче нито сж го разбрали, нито пъкъ, по своя умствени строй, по схематичнитѣ си способности на сжждение, по безсилieto си сами да търсятъ една истина, която дане е донесена отъ нѣкого като откровение — тѣ сж въ състояние да го разбератъ. До колко широкитѣ социалисти, дори най-образованитѣ между тѣхъ (всичко е относително) сж роби на умствени шаблони, и зазубрени въ безкритичнитѣ младежки години, се вижда отъ аргументацията на Д-ръ Джидрова по въпроса за една война съ Турция.

Д-ръ Джидровъ счита, че тая война е неизбежна и се надѣва, че като ни биятъ турцитѣ, демокрацията въ България ще вземе своя полтъ, защото за нейното развитие щѣли да се създадатъ нови условия. Интересно е произхождението на тая мисль. То е отъ най-грубо емпирическо естество. Д-ръ Джидровъ знае, или е чулъ нѣкого, че слѣдъ поражението при Садова (1866 г.) Австрия биде принудена да сключи органическата спогодба съ маджаритѣ и да прѣобрази въ по-модеренъ духъ своего управление. Той си припомнува, че слѣдъ като Наполеонъ III биде разбитъ отъ пруситѣ, Парижъ прогласи републиката въ Франция. Въ неговия умъ е присѣтствувала и нещастната манджурска война, слѣдъ която Николай II се принуди да издаде манифеста за руската конституция.

Подъ влиянието на тия нѣколко исторически примѣри Д-ръ Джидровъ не е почувствувалъ никакво колебание да заяви, че, слѣдъ една несполучлива война на съ Турция, българската демократия ще постигне своето тър-

жество. Той не се е питалъ: на какво се дължеше демократическата побѣда въ Франция и въ Русия? Дали тя се дължеше на едно военно поражение или на дѣйствието на общественитѣ сили, за които несполучливата война бѣ само единъ прѣдлогъ на по-рѣшителна инициатива, проявена вече при по-благоприятни обществено политически условия?

Ако Д-ръ Джидровъ да не бѣ се изкусилъ отъ една груба и повърхностна аналогия, ако той да не бѣ построявалъ своитѣ сжждения върху исторически анекдоти, ако да бѣ се възрѣлъ въ обществената мотивировка на събитията, той не би изказалъ никога тази наивна мисль за България. Нека, наистина, да прослѣдимъ мисльта на г-нъ Джидрова. България е разбита; сключва се сраменъ миръ. Положението на княза е разклатено; военнитѣ сж развѣнчани отъ своя престижъ. Какво ще иска българската демокрация? Ако се касае за формални права, тя би ги изтръгнала отъ княза. Но формални права тя има въ изобилие. Нашата конституция е широко демократична. Демократията ще иска да създаде едно истинско парламентарно управление. Добрѣ, но на какви обществени сили ще се крѣпи то? Кои сж социалнитѣ класи, интереса на които да изисква наложително едно сжщинско парламентарно управление? Селската маса ли? Кой би твърдилъ това? Дребната буржоазия ли, която е всѣкога неопрѣдѣлена и която е неспособна, по своята психология, за никакво систематично стрѣмление? Или промишлената буржоазия, която даже въ една културна страна като Германия не ще да знае за какъвъ парламентаризъмъ? Остава пролетарията. Но той е малочисленъ, той е безсиленъ, поради това, да води политическия животъ на България. Слѣдъ една нещастна война, която би спрѣла за дълго врѣме ступанския подемъ на България, пролетарията би билъ съ до слаби перспективи за нарастване по численостъ и социална сила.

Странното въ сичко това е, че такива наивни сжждения излизатъ отъ една сръда, която е ужъ надѣхана съ идеитѣ на Маркса. Има ли нужда да казваме, че мисльта на Джидрова е отрицание на материалистич. методъ на Маркса, който гласи, че социалното развитие, въ всичкитѣ му проявления, слѣдователно и колкото се отнася до политическата организация, зависи отъ състоянието на производителнитѣ сили, или по просто казано, отъ стадията, до която е достигнала ступанската ево-

люция на една страна? Позволено ли е на единъ марксистъ да забравя, че политическитѣ събития се опрѣдѣлятъ отъ взаимодѣйствието на реалнитѣ обществени сили, и да се надѣва, че нѣкаква нещастна война щѣла да прѣобрази България? Неуже ли грамадната лична роль на княза въ България се дължи на неговата военна слава, или на престижа на нѣкаква побѣда? Тя се дължи на слабия ръстъ на нашето обществено развитие, на отсъствието на съзнателни и организирани социални класи, и, въобще казано, на нашата неразвита още политическа културностъ. Неуже ли една злочеста война ще ни донесе това, което ни липсва, за да създадемъ у насъ една истинска демокрация на мѣстото на площаднитѣ агитатори, които я съставляватъ?

Впрочемъ, не е само Д-ръ Джидровъ, който сѣди на лукъ на елементарнитѣ Марксови учения. Поведението на цѣлата група на широкитѣ социалисти прѣвъ тази зима бѣ, изцѣло, грубо и въпиюще отрицание на марксизма и като методъ на мисление и като тактика на обществено дѣйствие. Широкиятѣ социалисти показаха, че биха могли да станатъ добри послѣдователи на Бланки, тѣ не сж обаче ученици на Маркса. Тѣхния социализъмъ е едно недо-разумѣние.

ЗА ЗНАНИЕ

Въ желанието си да улѣснимъ Почитаемитѣ ни клиенти отъ София и Соф. Окръгъ, отъ 1-й н. м., съществующия въ София ни клонъ отъ 2 години, прѣобърнахме въ п л е н и т ъ складъ, гдѣто Почитаемитѣ ни клиенти ще намѣратъ пълень асортиментъ отъ: Манифактурни, Канкайериски. Бижутерийни, Емалирани стоки и прѣжди

Съ почитание:

Сарийскъ Куюмджиянъ

София Площадъ „Св. Никола“

4—9088—10

Д-ръ Хаджи Стамовъ

Акушеръ-гинекологъ

се прѣмѣсти въ собствена-та си къща, улица „Гурко“ № 75 (срѣщу I-вата градска лѣчебница).

13—8953—20